

Subjectivity in P'sak

Jan. 23, 1994

1) Role of Local Rav

רמ"א חושן משפט הלכות דיינים סימן כה סעיף ב' ואם היה מנהג בעיר להקל, מפני שחכם אחד הורה להם כך, הולכין אחר דעתו. ואם חכם אחר בא לאסור מה שהם מתירין, נהוג בו אסור

ש"ך פלפול בהנהגת הוראות באיסור והיתר (בסוף סי' רמב)

אי נמי משום שמצינו בכמה ארצות ומקומות מחולקים בדינים ונהרא נהרא ופשטיה לכך כתבו דברי יחיד כי אולי יש מקום או מדינה שמורים כן שיש להם על מה שיסמכו

ש"ך פלפול בהנהגת הוראות באיסור והיתר (בסוף סי' רמב)

ד - וכל זה שכתבו היינו בסתם אבל אם תמצא לפעמים עוד צד היתר אחר הן מן הש"ס או שקול הדעת וכיוצא בזה יש לעשות כפי מה שיראה בעיניו ואין לדין אלא מה שעניו רואות אם הוא בר הכי שידוע להכריע ולהבין ולהורות ומטעם זה אם תמצא באיזה מקומות בש"ס ופוסקים דברים סותרים לכלם אלו הוא מפני שיש שם איזה צד או טעם אחר.

2) Putting Together S'nifim

דרכי הוראה (חלק א פרק ג)

עוד צריך אתה לדעת דאותן הדיעות היחידות הנרחות, שעושים אותן סניף להחזיק בהנהגת שנתפשת, הנה הרשות נתונה ביד המורה, להעיר בהם ג"כ כעת הצורך בכיקום ענין וכניקום צער והפחד, כי אע"פ שאין בפרסמים אותם להניין העם, ככל זאת ככה שנוגע למורה ולהכותב דבריו בספר, או בעסקו במשא ונתנו לברר הדין לאמתו, אין איסור עליו להביא בהספק המוט"ט והפלפול, כל הסברות אשר נאמרו פעם בעולם נאיוה קדבון או אהרון, הכט וראה דרך הניב"ט כתשובת כרן הכית יוסף חלק אבן העזר, שרצה לסמוך על דעת הר"א מווארדון, טובא במרדכי יבמות, דער כאן אנריין דנטבע כמים שאין להם סוף אשתו אסורה, דוקא בנטבע כתם אבל בנטבע נספניה אז מותרת להנשא, ואם אנוסם כי כרן חולק עליו, ופסק דאף בכה"ג דדיעבד תצא, והחכיר כאן משאר מים שאין להם סוף דקי"ל דבדיעבד לא תצא, דכאן היתה מותרת כפי ב"ד ע"ש, ככל זאת לא ראינו דברן יהיה נוהג עם הניב"ט, כדון כי שנתיר להנשא כמים שאין להם סוף דהדין דהמורה חייב נדוי, והטעם כיון שהיה לו להמבי"ט לתלות בדיעה יחידית, הנה הרשות בידו לסניף

3) Makom hinichu...

תלמוד בבלי מסכת חולין דף ו עמוד ב'

העיד רבי יהושע בן זרוז בן חמיו של רבי מאיר לפני רבי על ר"מ שאכל עלה של ירק בבית שאן והתיר רבי את בית שאן כולה על ידו חברו עליו אחיו ובית אביו אמרו לו מקום שאבותיך ואבות אבותיך נהגו בו איסור אתה תנהוג בו היתר דרש להן מקרא זה +מלכים ב' י"ח+ וכתת נחש הנחשת אשר עשה משה כי עד הימים ההמה היו בני ישראל מקטרים לו ויקרא לו נחושתן אפשר בא אסא ולא ביערו בא יהושפט ולא ביערו והלא כל עבודה זרה שבעולם אסא ויהושפט ביערום אלא מקום הניחו לו אבותיו להתגדר בו אף אני מקום הניחו לי אבותי להתגדר בו מכאן לתלמיד חכם שאמר דבר הלכה שאין מזיחין אותו ואמרי לה אין מזניחין אותו ואמרי לה אין מזניחין אותו מאן דאמר מזיחין כדכתיב +שמות כ"ה+ +שמות ל"ט+ ולא יזח החשן ומאן דאמר אין מזניחין דכתיב +איכה ג'+ כי לא יזנה לעולם ה' ומאן דאמר מזניחין דתנן משרבו זוחי הלב רבו מחלוקות בישראל.

בית הבחירה למאירי מסכת חולין דף ז עמוד א

תלמיד חכם שאמר דבר הלכה מחדשת הן דרך הוראה הן דרך גדר הן להחמיר הן להקל אע"פ שהוא מבטל בזה מנהג קדמונים אין ראוי להחזיקו בכך במדת יוהרא ונטילת שם במה שאין ראוי לו לסרב בדבריו מצד שלא נהגו הקדמונים כן אחר שהוא מראה פנים לדבריו ושהוא כדאי לסמוך עליו שכל תלמיד ותלמיד מקום הונח לו להתגדר בו וזהו שאמרו ברבינו הקדוש כשהתיר את בית שאן חברו עליו אחיו ובית אביו אמרו לו מקום שאבותיך ואבות אבותיך נהגו בו איסור אתה תנהג בו היתר דרש להם מה שנאמר בחזקיה וכתת את נחש הנחשת וכו' אפשר בא אסא ולא ביערו וכו' אלא מקום הניחו לו וכו' מכאן לתלמיד חכם שאמר דבר הלכה שאין מזיחין אותו ר"ל שאין מסירין אותו מדעתו מצד המנהג הקדום ואמרי לה אין מזיחין אותו כלומר שאין מעמידין אותו בחזקת שכתן ומורה בדרך שלא נתקבל בה כן:

משנה מסכת שביעית פרק ו משנה ד

מאימתי מותר אדם ליקח במוצאי שביעית משיעשה כיוצא בו עשה הבכיר הותר האפיל רבי התיר ליקח במוצאי שביעית מיד:

תלמוד ירושלמי מסכת דמאי פרק ב הלכה א

ר' התיר בית שאן ר' התיר קוסרין ר' התיר בית גוברין ר' התיר כפר צמח ר' התיר ליקח במוצאי שביעיל והיו הכל מליזין עליו אמ' להן בואו ונדיין כתיב וכתת נחש הנחוש' וכי לא עמד צדיק ממשוה ועד חזקיהו להעבירו אלא אותה עטרה הניח לו הקב"ה להתעטר בה ואנן העטרה הזאת הניח הקב"ה לנו להתעטר בה

4) Example of New Suggestions – Inserting Tube such that a Woman will not become Niddah

תלמוד בבלי מסכת נדה דף כא עמוד ב

בעא מיניה רבי ירמיה מרבי זירא הרואה דם בשפופרת מהו +ויקרא ט"ו+ בבשרה אמר רחמנא ולא בשפופרת או דלמא האי בבשרה מיבעי ליה שמטמאה מבפנים כבחויץ אמר ליה בבשרה אמר רחמנא ולא בשפופרת דאי בבשרה מיבעי ליה שמטמאה מבפנים כבחויץ א"כ נימא קרא (בבשר) מאי בבשרה שמע מינה תרתי

שו"ת מנחת שלמה תנינא (ב - ג) סימן עב

(ה) ברם נראה דאע"ג שכתבנו שגם בשעת הדחק גדול א"א להקל ולעבור אחומרא דר' זירא, מ"מ נלענ"ד תקנה אחרת לאותן נשים אשר נפשו בשאלתן להקדים טבילתן, והוא שתלבש האשה יום או יומים לפני הוסת שפופרת של גומי דק על פי המקור ויהי סגור ומהודק היטב על פי המקור באופן שאפ"ל טפת דם פחות מכהרדל לא תוכל לצאת מחויץ לשפופרת, והקצה השני של השפופרת יהי פתוח ונמשך עד חויץ לגופה ממש באופן שכל הדם היוצא מן האשה לא יגע כלל בבשרה שבפנים ושכבית החיצון אלא יצא כולו מהמקור עד חויץ לגופה אך ורק דרך השפופרת, ולאחר שתרגיש ותדע ברור שכבר פסקה לראות דם תנגב היטב בזהירות רבה את תוך השפופרת עיין לקמן אות ט"ז, ואח"כ תסיר את השפופרת ותוציאנה מגופה באופן שלא יהי שום צל של ספק שמא יצאה טפת דם מהשפופרת לתוך הגוף, וכאשר יעברו ז' ימים מתחלת ראיתה תפסיק בטהרה כנדה דאורייתא ותטבול מספק בלי ברכה בליל יום ח' ותהי טהורה מיד. ועתה הנני לנמק ולבאר בע"ה דבר זה מהגמ' והפוסקים, והנני תפלה שלא אכשל ח"ו לומר על טמא טהור ויהי ד' בעזרי לומר על טהור טהור.